

**Bruxelles, 28 martie 2023
(OR. en)**

6819/23

**ECOFIN 187
UEM 46
SOC 143
EMPL 100
COMPET 143
ENV 174
EDUC 74
RECH 62
ENER 92
JAI 214
GENDER 21
ANTIDISCRIM 21
JEUN 40
SAN 100**

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politica economică a zonei euro

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din ...

privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136 alineatul (1), coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

Având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,
având în vedere concluziile Consiliului European,
după consultarea Comitetului economic și financiar,
după consultarea Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Redresarea economică a zonei euro în perioada care a urmat pandemiei de COVID-19 a fost întreruptă de o serie de șocuri externe. Zona euro a consemnat o creștere robustă a PIB în 2021 și 2022, de 5,3 % și, respectiv, de 3,5 %, în special grație unui răspuns decisiv în materie de politică economică, atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii, precum și relaxării măsurilor de prevenire și control. Piața forței de muncă s-a dovedit, de asemenea, rezilientă, șomajul atingând un nivel minim record de 6,7 % în 2022. Totuși, creșterea prețurilor energiei la nivel mondial, amplificarea incertitudinii și perturbările lanțurilor de aprovizionare induse de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei au generat o încetinire clară a activității economice în a doua jumătate a anului 2022. Criza energetică a dus la o revizuire în sens descendent a previziunilor pentru 2023. Pe ansamblul zonei euro, creșterea PIB este prognozată să coboare la un nivel de doar 0,3 % în 2023, urmând să se revină la 1,5 % în 2024. Piața energiei și alte piețe de mărfuri au alimentat inflația, care, în timp, s-a extins la alte produse și s-a ridicat la 8,4 % în 2022. În prezent, se preconizează că inflația va rămâne la un nivel ridicat în lunile următoare, menținându-se la 6,1 % în 2023, dar urmând să se reducă în 2024. Piețele forței de muncă ar urma să rămână robuste, pe fondul menținerii unei cereri ridicate de forță de muncă. Dat fiind că o mare parte a întreprinderilor raportează încă un deficit de forță de muncă, se prefigurează doar o creștere moderată a șomajului anul viitor, urmând ca acesta să scadă din nou în 2024. Totodată, este de așteptat ca creșterea salariului nominal să fie mai mare în 2023, menținându-se însă sub nivelul inflației, ceea ce va determina o scădere a puterii de cumpărare a gospodăriilor.

În acest context, s-a consemnat o diminuare a excedentului de cont curent al zonei euro, pe fondul unei deteriorări puternice a bilanțului energetic, și, în perspectivă, deprecierea nominală a monedei euro în raport cu dolarul SUA și cu alte câteva monede începând cu a doua jumătate a anului 2021 va constitui probabil doar un stimulent modest pentru competitivitate, având în vedere costurile ridicate cu energia.

- (2) Degradarea condițiilor macroeconomice și diferențele mari de preț între statele membre pun în pericol convergența veniturilor și a ciclului economic în zona euro. Cu toate că pandemia de COVID-19 a dat naștere unor divergențe profunde, însă în mare măsură tranzitorii, în materie de performanță macroeconomică, aceasta a avut un impact limitat și de scurtă durată asupra sincronizării ciclului economic. Criza energetică aduce cu sine noi efecte macroeconomice eterogene în zona euro. Pe fondul diferențelor dintre țări în materie de mixuri energetice și politici de atenuare a impactului șocului energetic, zona euro se confruntă cu diferențe semnificative între rata inflației totale și cea a inflației de bază. Creșterea prețului energiei și presiunile asupra lanțurilor de aprovizionare au avut un impact inegal asupra industriei prelucrătoare și a sectorului serviciilor în statele membre din zona euro și ar putea determina devieri ale competitivității relative. Deși indicatorii disponibili sugerează că decalajele în materie de competitivitate din cadrul zonei euro au fost până în prezent reduse, divergențele dintre balanțele contului curent din zona euro s-au accentuat în ultima perioadă, în principal pe fondul deteriorării bilanțurilor energetice.

- (3) Pentru asigurarea unui răspuns de politică adecvat și coordonat în ceea ce privește deteriorarea perspectivelor economice și inflația ridicată, este necesar ca politicile monetare și bugetare să fie calibrate în mod corespunzător și să fie coerente. Politica monetară trebuie să abordeze inflația ridicată. Banca Centrală Europeană (BCE) este gata să combată posibilele riscuri de dinamică nejustificată și dezordonată a pieței care reprezintă o amenințare gravă la adresa transmiterii politicii monetare în întreaga zonă euro. În contextul actual, o expansiune fiscală generalizată care să sprijine cererea ar alimenta și mai mult presiunile inflaționiste. Datoria publică este ridicată în mai multe state membre din zona euro. Se impun astfel politici bugetare diferențiate în mod corespunzător de la un stat membru la altul, în funcție de situația economică și bugetară a acestora, astfel cum a recomandat Consiliul în recomandările acestuia din 12 iulie 2022 privind programele naționale de reformă și care includ avize ale Consiliului privind programele de stabilitate pentru 2022 pentru fiecare stat membru¹. De asemenea, acestea trebuie să fie pregătite să adapteze cheltuielile curente primare finanțate la nivel național la evoluția situației, menținând în același timp sustenabilitatea datoriei. În același timp, sunt necesare măsuri bugetare specifice și tranzitorii pentru a sprijini persoanele și întreprinderile vulnerabile, inclusiv în vederea păstrării locurilor de muncă și a capitalului uman, menținând totodată semnalele de preț și oferind stimulente pentru reducerea consumului de energie. O coordonare strânsă a răspunsurilor în materie de politici între statele membre rămâne esențială. Politicile vizând piața muncii și politicile sociale sunt, de asemenea, esențiale pentru abordarea impactului social al inflației ridicate. Salariile medii nu au ținut pasul cu inflația în 2022.

¹ Recomandări ale Consiliului din 12 iulie 2022 privind programele naționale de reformă și care includ avize ale Consiliului privind programele de stabilitate pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 1, 35, 44, 52, 60, 70, 96, 104, 112, 120, 128, 146, 154, 162, 181, 197, 205, 213, 221).

În perspectivă, evoluțiile salariale necesită o echilibrare atentă pentru a se proteja puterea de cumpărare a salariaților – cu accent pe cei cu venituri salariale mici –, evitându-se totodată riscul ca salariile să alimenteze inflația și să adâncească diferențele incipiente în materie de competitivitate din cadrul zonei euro și de la nivel mondial. Promovarea unor locuri de muncă de calitate ar putea contribui de asemenea la susținerea consumului. Implicarea activă a partenerilor sociali contribuie la identificarea provocărilor, inclusiv în ceea ce privește provocările specifice pentru uniunea monetară, îmbunătățește soluțiile în materie de politici și asigură o asumare mai extinsă a agendei de politică economică și socială. Politicile care vizează oferta pot contribui, de asemenea, la reducerea inflației prin accelerarea dezvoltării aprovizionării alternative cu energie, prin intensificarea concurenței și a inovării, prin îmbunătățirea alocării resurselor și prin sprijinirea creșterii productivității. Riscurile la adresa stabilității financiare necesită, la rândul lor, o monitorizare continuă.

- (4) Mecanismul de redresare și reziliență¹ instituit prin Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului (denumit în continuare „mecanismul”) și fondurile politicii de coeziune sunt instrumente-cheie pentru consolidarea rezilienței zonei euro și pentru sprijinirea convergenței. Punerea în aplicare a mecanismului în statele membre din zona euro se află pe drumul cel bun, întrucât peste 136 000 000 000 EUR au fost plătite cu titlu de prefinanțare în urma îndeplinirii obiectivelor de etapă și a țintelor. De la izbucnirea pandemiei de COVID-19, prin programele politicii de coeziune, statele membre din zona euro au beneficiat de peste 82 000 000 000 EUR. Mecanismul și fondurile aferente politicii de coeziune contribuie la prioritățile de politică ale zonei euro prin mai multe canale: ambele susțin activitatea economică prin investiții suplimentare și, pe termen lung, se prevede că investițiile și reformele structurale planificate vor sprijini tranziția verde și cea digitală, stimulând totodată o creștere mai mare a productivității și a producției potențiale și sporind reziliența statelor membre. O mare parte din investițiile și reformele realizate în cadrul mecanismului sunt relevante pentru punerea în aplicare a priorităților în materie de politici ale zonei euro care au fost identificate în recomandările anterioare privind zona euro. Așadar, continuarea punerii în aplicare a reformelor și a investițiilor convenite pe baza calendarului planificat este esențială pentru menținerea ritmului reformelor.

¹ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 057 18.2.2021, p. 17).

- (5) Analiza anuală a creșterii durabile conținută în comunicarea Comisiei din 22 noiembrie 2022 prezintă principalele priorități și orientări în materie de politici pentru anul care urmează, pentru a asigura un răspuns coerent în materie de politică economică la nivelul Uniunii. Analiza anuală a creșterii este structurată în jurul celor patru dimensiuni ale sustenabilității competitive: durabilitatea mediului, echitatea, productivitatea, stabilitatea macroeconomică, și este în concordanță cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite. În plus, Raportul privind mecanismul de alertă 2023 publicat la 22 noiembrie 2022 prezintă analiza Comisiei referitoare la potențialele dezechilibre macroeconomice care ar putea împiedica buna funcționare a economiilor statelor membre, a uniunii economice și monetare și a Uniunii în ansamblu.
- (6) Creșterea rapidă a inflației în ultimul an a determinat o ajustare rapidă a orientării politicii monetare la nivel mondial. BCE a început procesul de normalizare a politicii monetare pentru a asigura o realiniere în timp util a inflației la ținta pe termen mediu de 2 %. De asemenea, BCE a arătat că procesul de normalizare a ratelor dobânzii va continua, în funcție de evoluția datelor economice. Constrângerile în materie de ofertă joacă un rol semnificativ în recentul val inflaționist, iar diferențele de inflație îngreunează realizarea politicii monetare. O transmitere uniformă a orientării politicii monetare în întreaga zonă euro reprezintă o condiție prealabilă pentru îndeplinirea mandatului politicii monetare.

- (7) Conform Comisiei, orientarea bugetară a zonei euro, măsurată ca variație a cheltuielilor primare nete raportate la creșterea potențială medie, a fost estimată a fi expansionistă în 2022 și, în linii mari, neutră în 2023, dar ar deveni expansionistă dacă s-ar pune în aplicare măsuri suplimentare de sprijin în domeniul energiei sau dacă măsurile actuale ar fi prelungite de-a lungul anului 2023. În 2023, politica bugetară ar trebui să evite amplificarea efectelor inflaționiste ale șocurilor actuale cu care se confruntă oferta, atât la nivel național, cât și pentru zona euro în ansamblu, un impuls fiscal generalizat pentru economie nefiind justificat. Problema este deosebit de acută pentru statele membre care se confruntă cu o inflație de bază ridicată, având în vedere și dificultățile economice și sociale grave generate de erodarea puterii de cumpărare a salariaților, în special a celor cu salarii mici. În plus, politica bugetară ar trebui să rămână prudentă și să combine creșterea investițiilor cu un control al creșterii cheltuielilor curente primare nete. În acest context, creșterea suplimentară preconizată a absorbției în cadrul mecanismului și a investițiilor finanțate la nivel național în toate statele membre este în concordanță cu necesitatea de a extinde investițiile publice și private pentru tranziția verde și digitală și pentru securitatea energetică. În același timp, flexibilitatea politicii bugetare ar contribui la combaterea gradului ridicat de incertitudine și a riscurilor semnificative de evoluție negativă a perspectivelor economice, fără a submina stimulentele pentru tranziția energetică. Pandemia de COVID-19 a lăsat moștenire un nivel foarte ridicat al datoriei în zona euro și, deși se preconizează că datoria publică va scădea, ea va rămâne cu mult peste nivelurile anterioare pandemiei. Deși riscurile pe termen scurt legate de sustenabilitate au scăzut în mare măsură, riscurile pe termen mediu și lung rămân ridicate în mai multe state membre, preconizându-se că majorările ratelor dobânzilor se vor reflecta treptat în creșterea poverii datoriei.

- (8) Ca reacție în fața creșterii prețurilor la energie, statele membre din zona euro au luat măsuri de urgență estimate a reprezenta 1,25 % din PIB în 2022 și până la 1 % în 2023, scăderea preconizată depinzând de evoluția prețului energiei și de retragerea planificată a măsurilor aferente. Pe baza previziunilor economice ale serviciilor Comisiei din toamna anului 2021, măsurile luate până în prezent vizează în principal atenuarea creșterilor de prețuri și doar 20 %, în medie, sunt măsuri specifice privind veniturile. Este necesară limitarea costului bugetar al unor astfel de măsuri de sprijin, ținându-se seama totodată de impactul distributiv al acestora pe categorii de venit, de impactul asupra cererii de energie și a investițiilor în tranziția verde, de posibilele denaturări ale pieței unice și de efectele negative de propagare între statele membre. În acest scop, este important să se convină asupra unei abordări comune. În special, ar putea să se exploreze un model bine calibrat, pe două niveluri, de stabilire a prețurilor energiei, prin care consumatorii vulnerabili să beneficieze de prețuri reglementate până la un anumit nivel de consum, precum și alte mecanisme care să atingă obiective similare, ținându-se seama de caracteristicile naționale. În plus, ar putea fi posibilă o reflecție asupra unor modalități adecvate de eliminare treptată a sprijinului pe măsură ce presiunile asupra prețurilor energiei se vor diminua. Pe lângă măsurile temporare în materie de energie, investițiile publice și private pot contribui la consolidarea independenței și a securității energetice, precum și a tranziției verzi. De la momentul crizei financiare mondiale, zona euro s-a confruntat cu niveluri scăzute ale investițiilor, deopotrivă private și publice.

Măsurile de politică luate ca reacție în fața crizei provocate de COVID-19, cu sprijinul excepțional al NextGenerationEU, au contribuit la menținerea nivelului investițiilor publice, cu un impact pozitiv asupra creșterii potențiale, în special în statele membre cu cel mai ridicat nivel al poverii datoriei publice. Realizarea de investiții publice și private suplimentare, în special prin punerea în aplicare a planurilor de redresare și reziliență, a programelor politicii de coeziune, și a planurilor naționale privind energia și clima care urmează să fie actualizate de statele membre până în iunie 2023, este esențială pentru o creștere durabilă și coerentă și pentru realizarea tranziției verzi și digitale.

- (9) La 9 noiembrie 2022, Comisia a publicat o comunicare referitoare la orientările privind o reformă a cadrului de guvernanță economică a UE în vederea îmbunătățirii eficacității supravegherii economice și a coordonării politicilor în cadrul Uniunii. Comunicarea respectivă are ca obiectiv elaborarea unei arhitecturi mai simple și integrate pentru supravegherea macrobugetară în vederea asigurării sustenabilității datoriei și a promovării unei creșteri durabile și favorabile incluziunii. Elementele-cheie ale respectivei comunicări vizează simplificarea cadrului, îmbunătățirea asumării responsabilității la nivel național și consolidarea aplicării normelor. Comunicarea respectivă propune ca traiectoriile bugetare să fie prevăzute în planuri bugetar-structurale pe termen mediu propuse de statele membre, într-un cadru comun transparent la nivelul Uniunii. Planurile respective, care ar urma să fie adoptate de Consiliu, ar reuni angajamente bugetare, de reformă și de investiții care să sprijine sustenabilitatea datoriei și creșterea durabilă și să reflecte prioritățile Uniunii și cele naționale. Angajamentele în materie de reformă și de investiții din planul bugetar-structural pe termen mediu de la nivel național ar permite o perioadă mai lungă de ajustare bugetară.

Deși ar menține valorile de referință din tratat de 3 % din PIB pentru deficit și 60 % din PIB pentru datorie, cadrul ar urma să aibă la bază o supraveghere mai orientată către riscuri, axată pe sustenabilitatea datoriei. În ceea ce privește procedura privind dezechilibrele macroeconomice, este important ca abordarea acestor dezechilibre să continue într-un mod coordonat și echilibrat. Comunicarea Comisiei propune un cadru mai orientat spre viitor pentru ca riscurile emergente să poată fi identificate pe măsură ce apar. Evaluarea existenței sau inexistenței unor dezechilibre ar continua să se bazeze pe cele trei criterii ale gravității, evoluției și răspunsului în materie de politici. Cu toate acestea, criteriile evoluției și răspunsului în materie de politici al statului membru în cauză ar avea o pondere mai mare în cadrul evaluării.

- (10) Piața muncii din zona euro a demonstrat o reziliență remarcabilă datorită sprijinului politic acordat în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19. În primul trimestru al anului 2022, numărul total de ore lucrate a depășit nivelurile anterioare pandemiei, iar rata de ocupare forței de muncă și-a menținut tendința ascendentă în prima jumătate a anului 2022, atingând maxime istorice în al doilea trimestru al anului 2022 și antrenând o scădere a ratei șomajului până la nivelul de 6,8 %, cel mai scăzut de la crearea monedei euro. Totuși, rămân unele aspecte de îmbunătățit în ceea ce privește integrarea în câmpul muncii a femeilor, a tinerilor și a vârstnicilor, a persoanelor cu handicap și a grupurilor vulnerabile. În viitor, încetinirea preconizată a activității economice se va răsfrânge asupra perspectivelor de angajare, rata șomajului urmând să înregistreze o ușoară creștere în 2023. Există foarte puține dovezi potrivit cărora criza generată de COVID-19 ar fi condus la o deteriorare structurală a corelării cererii și a ofertei de locuri de muncă.

Totuși, există diferențe semnificative pe piața forței de muncă între statele membre și între sectoare. Începând din 2019, tehnologia informației și serviciile profesionale au consemnat cea mai puternică dinamică a creării de locuri de muncă, în timp ce transporturile, structurile de cazare și sectorul alimentar au înregistrat pierderi de locuri de muncă. Schimbările demografice vor juca probabil și ele un rol în tensionarea piețelor forței de muncă din zona euro. Realizarea de investiții adecvate și eficiente într-o educație și o formare de calitate la toate vârstele va fi esențială pentru atenuarea deficitului actual și viitor de personal calificat și pentru sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale. Salariile au înregistrat o anumită creștere în cursul anului 2022, ceea ce a condus la o creștere agregată a costului unitar al muncii. Totuși, aceasta s-a menținut în general moderată și se prevede că va rămâne semnificativ sub nivelul inflației. Remunerația reală pe salariat este prognozată a se contracta cu 2,8 % în 2022 și cu încă 0,9 % în 2023, urmând ca în 2024 să recupereze o parte din pierdere. Stabilizarea anticipațiilor inflaționiste joacă un rol esențial în atenuarea riscurilor unei accentuări a creșterii inflației cauzate de înmulțirea rapidă a revendicărilor salariale.

- (11) Reformele structurale, inclusiv cele realizate în cadrul Pactului verde european sau al reformelor verzi și al celor digitale sprijinite prin intermediul mecanismului, în special ca urmare a modificărilor introduse în Regulamentul (UE) 2021/241 prin Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului¹ în scopul punerii în aplicare a planului REPowerEU conținut în comunicarea Comisiei din 18 mai 2022, sunt esențiale pentru consolidarea pieței unice și a rezilienței economiilor din zona euro. În această privință, este de asemenea important să se pună în aplicare reformele specifice fiecărei țări recomandate de Consiliu în 2022 în cadrul Semestrului european. Îmbunătățirea în continuare a mediului de afaceri, inclusiv prin reducerea obstacolelor din calea investițiilor și a realocării de capital, modernizarea administrațiilor publice, accelerarea procesului de acordare de autorizații protejând în același timp mediul, și eliminarea cadrelor de reglementare restrictive pot spori productivitatea și creșterea economică. Reformele, alături de investiții, sunt esențiale pentru realizarea tranziției verzi și digitale, în special pentru îmbunătățirea eficienței energetice, sprijinirea tranziției către neutralitatea climatică, creșterea ofertei și a utilizării de energie din surse regenerabile, precum și pentru sprijinirea recalificării și perfecționării. Majorarea rapidă și persistentă a prețurilor energiei a pus sub presiune modelele de afaceri ale industriilor mari consumatoare de energie și ale întreprinderilor mici și mijlocii, exercitând un impact asupra locurilor de muncă și a capitalului uman. Instituirea unor regimuri eficiente în materie de insolvență poate sprijini tranziția și poate facilita realocarea resurselor. Regimurile de insolvență din zona euro sunt încă foarte diferite, iar sporirea eficacității și a armonizării acestora ar sprijini ajustarea economică și piața unică de capital.

¹ Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1).

- (12) Sectorul bancar a dat dovadă de reziliență în ansamblu în 2022. Deși sectorul bancar din zona euro în ansamblu este bine capitalizat și a înregistrat o îmbunătățire a rentabilității începând cu anul 2021, o deteriorare abruptă a perspectivelor macroeconomice, alături de o creștere a ratelor dobânzilor care mărește costurile pentru debitori, s-ar putea reflecta într-o calitate mai slabă a activelor. În contextul unui acces mai strict la credite, o monitorizare în timp util a riscurilor, o colaborare proactivă cu debitorii și o gestionare activă a creditelor neperformante sunt importante pentru a menține capacitatea băncilor de a finanța economia. Reziliența instituțiilor de credit poate fi afectată de factori structurali, inclusiv de supracapacitate și de concurența generată de noii furnizori de servicii financiare. Pe piețele financiare pot apărea și alte riscuri. În special, majorarea primelor de risc și înăsprirea condițiilor de lichiditate pot determina o scădere a prețurilor activelor. Din cauza apelurilor în marjă, aceasta poate cauza presiuni suplimentare, pe lângă criza de lichiditate cu care se confruntă deja unele companii energetice. Modul în care piețele imobiliare rezidențiale și comerciale reacționează la creșterea ratelor dobânzilor necesită de asemenea o monitorizare atentă, deoarece scăderea cererii și înrăutățirea capacității de plată a datoriei pot exercita o presiune în sens descendent asupra prețurilor bunurilor imobile și pot accentua riscurile ciclice, în special în statele membre din zona euro în care datoria gospodăriilor este ridicată. În plus, creșterea riscurilor cibernetice necesită o atenție sporită, iar Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului¹ va consolida reziliența firmelor financiare la riscurile legate de tehnologiile informației și comunicațiilor. În septembrie 2022, Comitetul european pentru risc sistemic a emis Recomandarea CERS/2022/7 ce conține un avertisment prin care solicita instituțiilor din sectorul privat, participanților la piață și autorităților relevante să continue să se pregătească pentru scenarii de riscuri extreme.

¹ Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (JO L 333, 27.12.2022, p. 1).

- (13) În iunie 2022, Eurogrupul a convenit că, drept măsură imediată, lucrările privind viitorul uniunii bancare ar trebui să pună accentul asupra consolidării cadrului comun pentru gestionarea crizelor bancare și a schemelor naționale de garantare a depozitelor, astfel încât să existe un cadru adecvat pentru toate tipurile de bănci. Eurogrupul s-a angajat să revizuiască ulterior starea uniunii bancare și să identifice într-o manieră consensuală eventuale măsuri suplimentare vizând celelalte elemente rămase nerezolvate în vederea consolidării și finalizării uniunii bancare. Comisia și-a anunțat intenția de a prezenta o propunere legislativă privind cadrul de gestionare a crizelor și de asigurare a depozitelor în prima jumătate a anului 2023. Modificările aduse cadrului de gestionare a crizelor și de asigurare a depozitelor pot contribui la creșterea rezilienței sectorului bancar din zona euro. Comisia a anunțat, de asemenea, că în prima jumătate a anului 2023 va prezenta o propunere legislativă de instituire a monedei euro digitale și de reglementare a aspectelor esențiale legate de aceasta, sub rezerva deciziei colegiitorilor. O posibilă decizie cu privire la emiterea monedei euro digitale ar urma să fie luată de Consiliul guvernatorilor BCE după finalizarea unei eventuale etape de realizare. O monedă euro digitală, care ar fi complementară numerarului, ar putea aduce mai multe beneficii pentru economia zonei euro. Aceasta ar sprijini, în special, digitalizarea economiei și inovarea în domeniul plăților, consolidând în același timp rolul internațional al monedei euro. Dezvoltarea unei monede euro digitale ar putea spori autonomia economică și financiară a zonei euro și a Uniunii, inclusiv în contextul situației geopolitice actuale,

RECOMANDĂ ca statele membre din zona euro să ia măsuri, în mod individual, inclusiv prin punerea în aplicare a planurilor lor de redresare și reziliență și, în mod colectiv, în cadrul Eurogrupului, pentru perioada 2023-2024, astfel încât:

1. Să se abțină de la a acorda susținere generalizată cererii agregate în 2023 și, în același timp, să asigure o mai bună direcționare a măsurilor bugetare în vederea combaterii impactului prețurilor ridicate la energie asupra gospodăriilor vulnerabile și a întreprinderilor viabile și concomitent să mențină flexibilitatea de adaptare la situația în schimbare rapidă, în cazul în care este necesar. Să continue să coordoneze politicile bugetare naționale în toate statele membre pentru a menține sustenabilitatea datoriei și a spori potențialul de creștere într-o manieră durabilă, facilitând astfel și sarcina politicii monetare de a asigura realinierea în timp util a inflației la ținta pe termen mediu de 2 % a BCE. Să convină asupra unei abordări comune și, în special, să ia în considerare înlocuirea măsurilor de tarifare cu aplicabilitate generală cu un model bine calibrat de stabilire a prețurilor energiei structurat pe două niveluri și eficient din punctul de vedere al costurilor, care să asigure stimulente pentru economiile de energie, sau cu alte mecanisme care să atingă obiective similare, ținând seama de caracteristicile naționale, precum și să reflecteze asupra unor modalități adecvate de eliminare treptată a sprijinului pe măsură ce presiunile asupra prețurilor la energie se vor diminua. Să definească strategii bugetare pe termen mediu diferențiate în mod corespunzător, printr-o consolidare treptată și durabilă, precum și prin investiții și reforme, în vederea atingerii unor poziții bugetare prudente pe termen mediu.

2. Să mențină un nivel ridicat de investiții publice și să promoveze investițiile private, care sunt necesare pentru sporirea rezilienței economice și sociale și pentru sprijinirea tranziției verzi și digitale, inclusiv în scopul asigurării unei mai mari eficiențe energetice și a tranziției către surse regenerabile de energie. Să pună în aplicare programele politicii de coeziune și planurile de redresare și de reziliență, asigurând realizarea în timp util a reformelor și a investițiilor, precum și să se asigure că actualizările planurilor sunt specifice, ținând seama de situația economică în schimbare și, în același timp, fără a reduce nivelul general de ambiție. Să ia măsuri suplimentare, inclusiv prin intermediul capitolelor REPowerEU din planurile de redresare și reziliență, precum și prin planuri naționale privind energia și clima, pentru a accelera tranziția energetică și pentru a spori independența energetică a Uniunii.
3. În conformitate cu practicile naționale și respectând rolul partenerilor sociali, să sprijine evoluțiile salariale care atenuează scăderea puterii de cumpărare a salariaților, în special a celor cu venituri mici, reflectând totodată evoluția productivității pe termen mediu și limitând efectele secundare asupra inflației. Să dezvolte și să adapteze, acolo unde este necesar, sisteme de sprijin social pentru a ajuta gospodăriile vulnerabile să facă față șocului energetic și tranziției verzi și digitale, și să combată riscul crescut de sărăcie. Să îmbunătățească în continuare politicile active privind piața forței de muncă și să ia măsuri pentru a combate deficitul de personal calificat și a promova locuri de muncă de calitate. Să garanteze participarea efectivă a partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor și să consolideze dialogul social.

4. Să se asigure că sprijinul acordat întreprinderilor, în special întreprinderilor mici și mijlocii, care s-au confruntat cu presiuni financiare din cauza crizei energetice este eficient din punctul de vedere al costurilor, tranzitoriu și orientat către întreprinderi viabile. Sprijinul acordat ar trebui să mențină stimulentele pentru eficiența energetică și pentru energia din surse regenerabile, păstrând totodată condițiile de concurență echitabile și integritatea pieței unice, inclusiv prin intermediul cadrului temporar de criză pentru ajutoarele de stat. Să îmbunătățească mediul de afaceri, în special prin sporirea concurenței și creșterea eficienței cadrelor de insolvență în vederea asigurării faptului că acestea gestionează în mod eficace și în timp util falimentul și restructurarea întreprinderilor. Să contribuie la obținerea de progrese în direcția realizării uniunii piețelor de capital.
5. Să asigure stabilitatea macrofinanciară, să mențină canalele de credit pentru economie și să evite riscul de fragmentare financiară. Să monitorizeze riscurile legate în special de tensiunile din sectorul energiei, de înăsprirea condițiilor financiare, de activele neperformante, de nivelul îndatoririi sectorului privat și de evoluțiile de pe piețele imobiliare. Să continue lucrările privind definitivarea uniunii bancare, următorul pas fiind reforma actualului cadru de gestionare a crizelor și de asigurare a depozitelor. Să continue să se implice activ în lucrările pregătitoare privind posibila introducere a monedei euro digitale.

Măsurile suplimentare pentru aprofundarea uniunii economice și monetare ar trebui să țină seama de învățămintele desprinse din conceperea și punerea în aplicare a răspunsului cuprinzător al Uniunii în materie de politică economică la criza generată de COVID-19. Obținerea de progrese rapide în ceea ce privește revizuirea guvernantei economice reprezintă o prioritate pentru consolidarea coordonării politicilor economice. Progresele în ceea ce privește aprofundarea uniunii economice și monetare ar trebui să fie continuate, cu respectarea deplină a pieței interne a Uniunii și într-un mod deschis și transparent față de statele membre care nu fac parte din zona euro.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele
